A. D. 1929 CURRENDA Nrus I
PISMO URZĘDOWE TARNOWSKIEJ KURJI DIECEZJALNEJ

Rocznica wstąpienia Ojca św. Piusa XI. na Stolicę Piotrową.

Zarządzamy, aby z okazji tej rocznicy odprawiono we wszystkich kościołach diecezji w niedzielę dnia 10 lutego uroczyste nabożeństwo dziękczynne, t. j. sumę z kazaniem okolicznościowem i Te Deum, nadto, aby w szkołach i stowarzyszeniach katolickich, o ile to możliwe, urządzono uroczyste obchody lub wygłoszono odczyty.

Odpust zupełny nadany kapłanom, którzy odmawiają cząstkę różańca, niosąc Przenajświętszy Sakrament do chorych.

Sacra Poenitentiara Apostolica Officium de Indulgentis.

Beatissime Pater.

Archiepiscopi et Episcopi Poloniae, ad pedes Sanctitatis Vestrae provoluti, humiliter petunt ut Sacerdotes praefatae Ditionis SS. Eucharistiae Sacramentum ad infirmos deferentes, qui post psalmos et cantica a Rituali Romano praescripta facultatem habent recitandi Rosarium, Indulgentiam plenariam, suetis conditionibus, consequi valeant, si tertiam SS. Rosarii partem in Viatico deferendo devote recitaverint.

Et Deus, etc.

Die 16. novembris 1928.

SS. D. N. Pius div. Prov. Pp. XI, in Audientia D. Cardinali Poenitentiario Maiori impertita, benigne annuit pro gratia iuxta preces. Praesenti ad septennium valituro. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

(—) *Luzio, S. P. Reg.*
G. B. Menghini, Subst.

Redukcja ciężarów fundacyjnych.

Na mocy upoważnienia otrzymanego od Stolicy Apostolskiej reskryptem św. Kongregacji Soboru za pośrednictwem św. Kongregacji Konsystorjalnej z dnia 26 marca 1928, L. 805, *przedłużamy na najbliższe pięciolecie* ważność tych wszystkich dekretów redukcyjnych, któreśmy w związku z waloryzacją papierów wartościowych czy też na osobne wniesione do Nas prośby wydali, o ile warunki fundacyjne nie uległy znaczniejszej zmianie na lepsze; w tym bowiem wypadku należałoby Nas zawiadomić celem wydania ponownego zarządzenia.

† LEON, Bp.

Zarządzenie w sprawie Kurend.

Wielu P. T. XX. Proboszczów zwraca się do Kurji Biskupiej z prośbą o nadesłanie im albo całych roczników Kurend z dawniejszych lat albo pojedynczych egzemplarzy, które im zaginęły.

Aby w przyszłości każda kancelarja parafjalna posiadała wszystkie numera i roczniki Kurend, przesyłać będziemy za pośrednictwem Urzędów Dziekańskich dla każdej parafji, prócz tej ilości egzemplarzy, która odpowiada liczbie księży miejscowych, jeszcze jeden egzemplarz dla kancelarji parafjalnej. Ten egzemplarz oznaczy ks. Proboszcz pieczęcią parafjalną i przechowa w kancelarji, a po upływie każdego roku postara się, by cały rocznik był oprawiony i wpisany do księgi inwentarza.

P. T. XX. Dziekani czuwać będą nad wykonaniem niniejszego zarządzenia.

L. 10134/28.

Pielgrzymka do Rzymu.

Z okazji Jubileuszu 50-lecia Kapłaństwa Ojca Świętego Piusa XI. odbędzie się w lecie b. r. pielgrzymka Narodowa do Rzymu.

Zgłaszać się pod adresem: Ks. Prałat Feliks de Ville, Warszawa, Plac Malachowskiego 2, m. 20.

W roku 1928 odprawili rekolekcje P. T. Księża:

Adamczyk Józef, Albin Adolf, Babiuch Franciszek, Bach Jan, Bardel Józef, Barszcz Józef, Bialik Wincenty, Białas Wojciech, Bibro Jan, Biliński Andrzej, Birnbaum Leon, Bochenek Jan, Boratyński Adolf, Brandt Antoni, Brodowicz Rudolf, Budzik Władysław, Bukowiec Wojciech, Całka Alojzy, Cebula Jan, Chmiel Jan, Chmura Ignacy, Chorążak Antoni, Christ Ernest, Cierniak Andrzej, Ćwik Michał, Dąbrowski Jan, Dąbrowski Michał, Dec Jan, Dobrzański Karol, Drożdż Jan, Drzewicki Piotr, Duchiewicz Roman, Dudziak Wawrzyniec, Dunajecki Antoni, Duszkiewicz Adam, Dutkiewicz Florjan, Dygoń Franciszek, Dziedziak Bernardyn, Dziurzycki Kazimierz, Fasuga Józef, Fąfara Błażej, Filipczyk Jan, Fortuna Jan, Forystek Łukasz, Franczak Józef, Gadowski Walenty, Gajek Józef, Gawenda Antoni, Gawor Józef, Gawroński Antoni, Gliński Antoni, Gołąb Andrzej, Góra Jan, Górnicki Teofil, Grabowski Józef, Grądziel Józef, Grochowski Jan, Grodnicki Zygmunt, Grotowski Michał, Gruszkowski Michał, Grzyb Michał, Gwiżdż Józef, Habas Franciszek, Halak Piotr, Harbut Bartłomiej, Harbut Maciej, Heller Adam, Jachna Wojciech, Jagiełka Jan, Janik Antoni, Jarosz Jan (sen.), Jeż Michał, Kaliciński Józef, Kantor Władysław, Kapturkiewicz Józej, Karaś Jan, Kazek Franciszek, Kiełbicki Franciszek, Kilian Józef, Kocańda Hilary, Kołacz Piotr, Konicki Marcin, Kornaus Wojciech, Koszyk Wojciech, Kowal Jan, Kowalczyk Władysław, Koza Ignacy, Kozak Kazimierz, Kozdrój Wojciech, Kreszko Karol, Krośniński Józef, Król Stanisław, Kruczek Jan, Kruczek Stanisław (sen.), Kruczek Stanisław (jun.), Kuczek Józef, Kurek Władysław, Kurmaniak Michał, Kuźnia-

rowicz Franciszek, Lassowski Władysław, Leśniak Józef, Lewandowski Piotr, Ligaszewski Ludwik, Lipień Jan, Litwin Kazimierz, Łącki Franciszek, Łącki Walenty, Machnik Stanisław, Mastalerz Józef, Mazur Kasper, Mazur Ludwik, Mazur Roman, Mendrala Władysław, Miętus Leon, Mika Paweł, Miklasiński Franciszek, Młodochowski Józef, Młyniec Alojzy, Motyka Józef, Mroczek Józef, Mroczka Stanisław, Mróz Walenty, Mróz Franciszek, Mucha Andrzej, Mucha Leon, Nawalny Michał, Niedojadło Jan, Nikodem Marcin, Nowak Stanisław, Odziomek Antoni, Oleksik Antoni, Orczyk Michał, Orzechowski Bernardyn, Osiecki Aleksander, Osmólski Władysław, Ostrowieński Wilhelm, Pabian Jan, Pabis Jan, Paciorek Jan, Pacocha Adolf, Paczyński Michał. Pasternak Jan, Pawlikowski Franciszek, Pawlus Michał, Pawłowski Stefan, Pendracki Ludwik, Pilch Jan, Pilch Ludwik, Piotrowski Marceli, Piotrowski Walenty, Piś Andrzej, Pragłowski Jan, Prokopek Wincenty, Przywara Michał, Puskarz Jan, Put Józef, Pykosz Edward, Pyzikiewicz Leon, Rec Michał, Rogóż Aleksander, Rojek Marcin, Rosiek Jan, Rozembarski Jan, Rusek Józef, Rusin Aleksander, Sadkiewicz Jan, Sandecki Tomasz, Siemieński Aleksander, Sitko Roman, Skalski Jan, Skórka Augustyn, Słonina Wojciech, Smagała Stanisław, Smołka Józef, Smołka Ludwik, Sroka Michał, Staszałek Franciszek, Stefanowicz Władysław, Stefański Adam, Stosur Jakób, Strzępek Władysław, Sulma Franciszek, Syper Stanisław, Szafrański Stanisław, Szatko Franciszek, Szułakiewicz Józef, Ślazyk Józef, Śledź Józef, Śliwa Stanisław, Świeykowski Bronisław, Wachowicz Ludwik, Waleń Józef, Wawrzykowski Adam, Weryński Henryk, Wilkiewicz Jan, Witkiewicz Ludwik, Włoch Tomasz, Wnęk Adam, Wnękowicz Jan, Wolanin Jan, Wójcik Franciszek, Wójcik Stanisław, Wrębski Ludwik, Wszołek Jan, Zachara Jan (sen.), Zalasiński Andrzej, Zięba Jan, Zima Jan, Zwierz Jan.

Diecezjalny Związek Mszalny.

Msze św. ze Związku Mszalnego w I. półroczu do 30. czerwca b. r. odprawią następujący P. T. Księża:

1. Kowal Jan, 2. Kowalski Ludwik, 3. Kowalczyk Władysław, 4. Koza Ignacy, 5. Koza Jan, 6. Kozak Kazimierz, 7. Kozdrój Wojciech, 8. Kozieja Józef, 9. Kozieja Stanisław, 10. Kozioł Jan (sen.), 11. Kozioł Jan (jun.), 12. Kreszko Karol, 13. Krośniński Józef, 14. Król Stanisław, 15. Kruczek Jan, 16. Kruczek Stanislaw (sen.), 17. Kruczek Stanisław (jun.), 18. Kubiś Stanisław, 19. Kuc Michał, 20. Kuc Władysław, 21. Kuczek Józef, 22. Kurek Andrzej, 23. Kurek Jan, 24. Kurek Władysław, 25. Kuźniarowicz Franciszek, 26. Kwarciński Jan, 27. Lalik Władysław, 28. Lasak Józef, 29. Lassowski Władysław, 30. Latocha Józef, 31. Leśniak Józef, 32. Lewandowski Piotr, 33. Ligaszewski Ludwik, 34. Ligęza Jan, 35. Lipień Jan, 36. Lisowski Michał, 37. Litwin Kazimierz, 38. Litwiński Dominik, 39. Lubelski Józef, 40. Luraniec Jakób, 41. Łazarski Kazimierz, 42. Łącki Franciszek, 43. Łącki Walenty, 44. Łękawa Leon, 45. Łętek Jan, 46. Łoniowski Jan, 47. Łukasiński Franciszek, 48. Machniak Wojciech, 49. Machnik Stanisław, 50. Maciaszek Piotr.

O odprawieniu zechcą wymienieni P. T. Kapłani zawiadomić Kurję Biskupią.

Kurs charytatywny odbędzie się w Poznaniu.

Rozpoczyna się we wtorek, dnia 19 lutego 1929 o godzinie 10·30 na wielkiej sali wykładowej Katolickiej Szkoły Społecznej w Poznaniu, Podgórna 12 b II p. i trwa do piątku, dnia 8 marca, godz. 12.

Na kurs ten mogą się zgłaszać:

a) księża z wszystkich diecezyj polskich, posiadający przynajmniej 3 lata kapłaństwa; pożądana jest przytem pewna praktyka w dziedzinie akcji charytatywnej (praca w zakładach charytatywnych, kierownictwo stowarzyszeń charytatywnych, udział w akcji doraźnej pomocy);

b) członkowie zgromadzeń zakonnych, trudniących się akcją charytatywną, wysłani przez swe domy macierzyste.

Zaleca się uczestnikom kursu podjąć pewne przygotowanie wstępne, któreby im umożliwiło lepsze wykorzystanie wykładów i ćwiczeń kursowych, za pomocą odpowiedniej lektury, do czego, ze względu na brak systematycznych dzieł w języku polskim, nadają się szczególnie roczniki „Przewodnika Miłosierdzia"; lektura 2 lub 3 roczników tego czasopisma odda znaczne usługi kursistom. Można je nabyć w Związku Towarzystw Dobroczynności „Caritas", Poznań, Aleje Marcinkowskiego 22 III ptr., po cenie: rok 1925 zł. 3, rok 1026 zł. 4, rok 1927 zł. 5, rok 1928 zł. 8.

Organizacja i przebieg kursu będą ujęte w regulamin, którego zachowanie jest konieczne dla normalnego toku prac kursu.

Na program kursu składają się zarówno wykłady, jak i ćwiczenia praktyczne. Szczegółowy rozkład wykładów i ćwiczeń będzie obwieszczony przy otwarciu kursu.

Ze względu na brak odpowiedniej literatury, winni uczestnicy kursu czynić sobie notatki z wykładów w specjalnych zeszytach.

Wpisowe na kurs wynosi 50 zł.

W uzyskaniu mieszkania na czas kursu gotów jest pośredniczyć Sekretarjat Katolickiej Szkoły Społecznej za uprzedniem rychłem zgłoszeniem i wyszczególnieniem co do wymagań (czy w hotelu, pensjonacie, czy w domu prywatnym, czy z pełnem utrzymaniem czy bez itp.; na uzyskanie mieszkania w domach zakonnych nie można liczyć).

Zgłoszenia na kurs należy nadsyłać do dnia 1. lutego 1929 pod adresem Dyrekcji Katolickiej Szkoły Społecznej w Poznaniu, Podgórna 12 b.

PROGRAM KURSU:

A) WYKŁADY.

I. Ogólne podstawy akcji społecznej i charytatywnej.

1. Ideały pracy charytatywnej
2. Metody pracy organizacyjnej
3. Retoryka i publicystyka w akcji charytatywnej
4. Administracja i biurowość
5. Finansowanie akcji charytatywnej.

II. Teorja akcji charytatywnej.

1. Istota, przyczyny i przejawy nędzy moralnej i materjalne
2. Czynniki walki z nędzą
3. Kierunki walki z nędzą
4. Organizaja akcji charytatywnej
    a) Historja
    b) Zasady
    c) Czynniki wykonawcze
    d) Centralizaja
    e) Duszpasterstwo wobec akcji charytatywnej
    f) Szkolenie pracowników charytatywnych
5. Państwo w walce z nędzą.

III. Dziedziny akcji charytatywnej.

1. Opieka nad ubogimi, żebrakami i włóczęgami
2. Opieka nad ubogą matką i niemowlęciem; opieka nad matką nieślubną i dzieckiem nieślubnem
3. Opieka nad rodziną
4. Opieka nad bezrobotnymi i bezdomnymi
5. Opieka nad dzieckiem w wieku przedszkolnym
6. Opieka nad sierotami
7. Opieka nad kalectwem umysłowem i fizycznem
8. Walka z środkami odurzającemi (alkoholizmem, morfinizmem, itp.)
9. Opieka nad młodzieżą zaniedbaną i przestępczą
10. Opieka nad kobietami i dziewczętami
11. Opieka nad emigrantami i imigrantami
12. Opieka nad chorymi; szpitalnictwo, walka z chorobami społecznemi
13. Opieka nad umarłymi; kasy pogrzebowe
14. Ochrona starości i niezdolności do pracy.

B) ĆWICZENIA PRAKTYCZNE.

Ćwiczenia praktyczne będą obejmowały zebrania dyskusyjne oraz wizytacje instytucyj i organizacyj charytatywnych.

Opłaty stemplowe.

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. 7.5214/6.

Warszawa, dnia 14. grudnia 1928 r.

Do wszystkich Izb Skarbowych, do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Skarbowy), do Urzędów Opłat Stemplowych, oraz tych urzędów skarbowych, którym są poruczone sprawy opłat stemplowych.

W zakresie opłat stemplowych od wyciągów i innych świadectw z akt stanu cywilnego — obowiązują na mocy art. 155 u. o. s. zasady następujące:

I. Na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego — opłata stemplowa wynosi 1 zł. od każdego zaświadczonego faktu urodzin, zaślubin lub śmierci. Wyjątek stanowią wyciągi i inne świadectwa z akt stanu cywilnego, wydawane przez duszpasterzy wojskowych; co do nich bowiem obowiązują zasady, podane niżej w punkcie II.

II. Na pozostałym obszarze państwa wysokość opłaty stemplowej zależy od odpowiedzi na pytanie: kto ponosi koszty utrzymania tego urzędu stanu cywilnego, który w przypadku poszczególnym wydaje wyciąg lub świadectwo z ksiąg metrykalnych;

a) jeżeli wyciąg lub świadectwo z ksiąg metrykalnych wydaje urząd, którego kosztów utrzymania nie ponosi skarb państwa, to opłata wynosi 1 zł. od każdego zaświadczonego faktu urodzin, zaślubin lub śmierci.
b) jeżeli zaś skarb państwa ponosi koszta utrzymania urzędu stanu cywilnego, to opłata wynosi 3 zł. od każdego zaświadczonego faktu urodzin, zaślubin lub śmierci; oprócz tej opłaty stemplowej żadna inna optata nie ma być pobierana (art. 154, ustęp przedostatni).

Według obecnego stanu ustawodawstwa na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej i austrjackiej urzędami stanu cywilnego, których koszta utrzymania ponosi skarb państwa są jedynie:

a) duszpasterze wojskowi,
b) komisarjaty policji państwowej na obszarze miasta Warszawy, prowadzące akta stanu cywilnego dla wyznań niechrześcijańskich, oraz
c) starostwa na obszarze b. dzielnicy austrjackiej, prowadzące akta stanu cywilnego osób, nie należących do żadnego wyznania, prawnie uznanego (dla t. zw. bezwyznaniowców).

A zatem, na obszarze b. dzielnic rosyjskiej i austrjackiej jedynie wyciągi i inne świadectwa z akt stanu cywilnego, wydawane przez urzędy, wymienione tylko co pod literami: a), b), c), podlegają opłacie w wysokości 3 zł., wydawane przez urzędy innego rodzaju — w szczególności przez duchownych, prowadzących akta stanu cywilnego dla swojej społeczności wyznaniowej, oraz przez organa komunalne podlegają opłacie w wysokości 1 zł.

III. Na całym obszarze państwa obowiązują nadto normy następujące:

1. Wolne są od opłaty stemplowej — pod warunkiem wzajemności — wyciągi i inne świadectwa z akt stanu cywilnego, tyczące się:

a) szefów i funkcjonarjuszów przestawicielstw dyplomatycznych państw obcych, jeżeli te osoby sa obywatelami państwa wysyłającego i należą do uznanego personelu eksterytorjalnego,
b) szefów (nie funkcjonarjuszów) zawodowych przedstawicielstw konsularnych państw obcych, jeżeli są obywatelami państwa wysyłającego,
c) członków rodzin osób urzędowych, wymienionych pod a) i b).

2. Na mocy art. 160 (punktu 3) są wolne od opłaty wyciągi i inne świadectwa z akt stanu cywilnego wydawane osobom, wymienionym w art. 144, a w szczególności

urzędom państwowym i samorządowym (n. p. sądom karnym, żądającym tych wyciągów celem ustalenia wieku młodocianych przestępców).

3. Poza przypadkami, wymienionemi w punktach 1 i 2, wyciągi i inne świadectwa z akt stanu cywilnego mogą być wydawane zasadniczo tylko po uprzedniem złożeniu opłaty stemplowej. Ani cel, do którego wyciąg lub świadectwo mają służyć, ani ich forma nie uzasadniają uwolnienia od opłaty stemplowej. Wyciągi krótkie (wydane na t. zw. druczkach) podlegają opłacie (w wysokości 1 zł. względnie 3 zł., od każdego zaświadczonego faktu) na równi z wypisami pełnemi.

Jedynie wówczas, gdy osoba, która żąda wydania wyciągu lub świadectwa, jest tak dalece niezamożna, że uiszczenie opłaty stemplowej nie jest możliwe bez dotkliwego uszczerbku majątkowego i ten stan rzeczy jest urzędnikowi stanu cywilnego niewątpliwie znany, ma być wyciąg lub świadectwo wydane mimo nieuiszczenia opłaty stemplowej (art. 160, punkt 1 — w związku z punktem 17 art. 142). Urzędnik stanu cywilnego ma jednak w takim razie pozostawić w swych aktach notatkę, stwierdzającą, komu i kiedy wyciąg (świadectwo) został wydany mimo nieuiszczenia opłaty stemplowej oraz z jakich powodów urzędnik uznał petenta za ubogiego (§ 176 r. w. s.).

4. Opłatę stemplową uiszcza się za pomocą znaczków stemplowych, naklejonych na wydanym wyciągu (świadectwie) i skasowanych pieczęcią urzędu stanu cywilnego (§ 177 r. w. s.).

Dyrektor Departamentu *W. Koszko.*

W sprawie opłat pocztowych.

MINISTERSTWO WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO
Nr. VI./I. 7067/28.

Warszawa, 9. stycznia 1929 r.

Do Kurji Biskupiej w Tarnowie.

Coraz częściej zdarzają się wypadki, nadawania na pocztę przez władze i urzędy kościelne rzym.-kat. jako przesyłek urzędowych, listów zawierających druki propagandowe, wezwanie do składek i t. p. adresowane nawet do osób prywatnych i to nietylko w obrębie parafij czy diecezyj, ale po całym kraju.

Ministerstwo zwraca uwagę, że tego rodzaju postępowanie jest sprzeczne z postanowieniami rozporządzenia Prezydenta z dnia 22. III. 1926 Dz. U. R. P. Nr. 38. poz. 378 p. 1. b., i że przesyłki powinny być bezwzględnie opłacane przy nadawaniu na pocztę.

Dyrektor Departamentu, *Fr. Potocki.*

Zmiany wśród Duchowieństwa.

Instytuowany ks. Józef Smołka na probostwo w Rożnowie.

Odznaczony Exposit. can. ks. Franciszek Chrzanowicz, proboszcz we Filipowicach.

Przeniesieni XX. Wikarjusze: ks. Stanisław Syper z Żegociny do Nockowej, ks. Jan Rozembarski z Nockowej do Żegociny.

Zmarli:

Ks. Michał Kurmaniak, wikarjusz w Wielopolu Skrzyńskiem, 11. grudnia 1928 r;
Ks. Franciszek Klimkiewicz, proboszcz, jubilat, w Męcinie, 21 grudnia;
Ks. Michał Klamut, katecheta gimnazjum II. w Nowym Sączu, dnia 22. grudnia;
Ks. Antoni Kaczmarczyk, b. wikarjusz w Wielopolu Skrzyńskiem, 30. grudnia.
(Societati precum adscripti).
R. i. p.!

Z KURJI BISKUPIEJ

W Tarnowie, dnia 15 stycznia 1929

Ks. Roman Sitko
kanclerz

† LEON Bp.

Nakładem Kleru Diecezjalnego — Z Drukarni Zygmunta Jelenia w Tarnowie